

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

«وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا لَنَهْدِيَهُمْ صُبُلَنَا، وَإِنَّ اللَّهَ لَمَعَ الْمُحْسِنِينَ»

و آنها که در راه ما (با خلوص نیت) جهاد کنند، قطعاً به راه‌های خود، هدایتشان خواهیم کرد؛ و خداوند با نیکوکاران است. (سوره

عنکبوت، آیه ۶۹)

کار و تلاش یعنی چی؟

یکی از معانی جهاد، کار و تلاش هست. در فرهنگ اسلامی ما، جهاد به این معنی بسیار به کار رفته. «وَأَنْ لَّيْسَ لِلْإِنْسَانِ إِلَّا مَا سَعَى. وَأَنَّ سَعْيَهُ سَوْفَ يُرَى. ثُمَّ يُجْزَاهُ الْجَزَاءَ الْأَوْفَى» و اینکه برای انسان بهره‌ای جز سعی و کوشش او نیست، و اینکه تلاش او بزودی دیده می‌شود، سپس به او جزای کافی داده خواهد شد! (سوره نجم، آیات ۳۹ تا ۴۱). از این آیات می‌شه متوجه شد که برای انسان نتیجه‌ای جز اونچه که خودش کرده حاصل نمی‌شه؛ اگه بشینه و کاری نکنه نباید انتظار داشته باشه که نتیجه خوبی بگیره!

تلاش برای مقابله با شیطان، تلاش برای کسب روزی حلال، تلاش برای تبلیغ دین خدا و... تلاش‌هایی هست که در قرآن و احادیث بهشون اشاره شده و اجر اون‌ها هم تراز جهاد نظامی در راه خدا دونشسته شده! اعمال عبادی هم کار و تلاشن. یکی که تلاش می‌کنه و نماز می‌خونه، نتیجه‌ای توی دنیا و آخرت می‌گیره که با نتیجه اون‌ی که تلاشی نمی‌کنه خیلی متفاوت. «أَمْ نَجْعَلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ كَالْمُفْسِدِينَ فِي الْأَرْضِ أَمْ نَجْعَلُ الْمُتَّقِينَ كَالْفُجَّارِ» آیا کسانی را که ایمان آورده و کارهای شایسته انجام داده‌اند همچون مفسدان در زمین قرار می‌دهیم، یا پرهیزگاران را همچون پلیدکاران؟! (سوره ص، آیه ۲۸).

ذره‌ای هم از عمل کسی کم نمیشه و برای کس دیگه‌ای محاسبه نمیشه و خدا بر هر چیزی که انسان‌ها انجام میدن آگاه. «فَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْرًا يَرَهُ. وَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ شَرًّا يَرَهُ» پس هر کس هموزن ذره‌ای کار خیر انجام دهد آن را می‌بیند! و هر کس هموزن ذره‌ای کار بد کرده آن را می‌بیند! (سوره زلزال، آیات ۷ و ۸)

طبق سنت الهی هر کسی که تلاش بکنه، به اندازه تلاشش نتیجه می‌گیره. اما کسی که در هنگام کارش به خدا توکل می‌کنه، خداوند ازش حمایت می‌کنه و باعث اطمینان قلبی و افزایش توانش می‌شه، پس نتیجه کارش رو به جایی می‌رسونه که به صلاحشه و بیشتر از تلاش و توانش بهش پاداش می‌ده.

از اون طرف کار نکردن و تنبلی چیزیه که به شدت مذمت شده. کسی که کاری انجام نده سربرار جامعه‌ست و نه تنها خودش به اهدافی که داره نمی‌رسه، به افراد دیگه هم ضرر می‌زنه. مثل کسیه که توی یک گروه کوهنوردی تنبلی کنه، اونوقت بقیه باید مسئولیت‌هاش رو برعهده بگیرن و باعث می‌شه همه خسته بشن و شاید حتی نتونن مسیر رو ادامه بدن.

چالش چیه؟

خب حالا که مختصرا با «کار و تلاش» آشنا شدید، برای اینکه از پس این چالش بریاید و به مسیر ادامه بدید باید یه فعالیت متناسب با این موضوع انجام بدید تا شایستگی لازم رو کسب کنید. اما:

✓ یادتون نره قبلش حتما و حتما **رهنمای مسیر - شماره ۲** رو با دقت خونده باشید (یا فیلمش رو دیده باشید).

✓ علاوه بر این، برای اینکه بتونید متناسب با موضوع، قالب خوبی انتخاب کنید، حتما **رهنمای مسیر - شماره ۳** رو هم بخونید (یا فیلمش رو ببینید).

○ برای اینکه به درک دقیقتر و بهتری از مفهوم «کار و تلاش» برسید پیشنهاد میشه از منبع زیر هم کمک بگیرید:

• تشویق به کار و تلاش از منظر قرآن و روایات. [پایگاه اطلاع رسانی حوزه](#)

❖ دستتون بازه که با ایده پردازی و خلاقیت خودتون از مفاهیم **قرآنی** استفاده کنید و به شیوهی مناسب بهشون بپردازید، اما ما هم چند پیشنهاد جزئی براتون داریم تا اگر کسی هیییییییچ ایده ای نداشت ازونا کمک بگیره! اما دقت کنید که اینا صرفا چند پیشنهاد هستن برای کمک!

پس تلاش کنید خودتون ایده بزنید:

- پیشنهاد ۱: بررسی اینکه چرا بعضی ها همیشه از دنیا و شانس و اقبالشون گلایه می کنن؟ آیا واقعا اینطوریه که بعضیا خیلی بدشانسن؟ یا تفاوت طرز تفکر آدمها و میزان کار و تلاششونه که باعث میشه نتایجشون متفاوت بشه. در قالب یک کلیپ تصویری یا پادکست
- پیشنهاد ۲: مصاحبه با افراد مختلف راجع به تجربه هایی ازشون که استمرار تو کار و تلاش، خصوصا در وقتی که می تونستن بیخیال بشن، باعث شده به موفقیت برسن
- پیشنهاد ۳: بررسی زندگی روزانه خودتون و پیدا کردن یه عاملی که باعث شده فعالیت مفید کمتری داشته باشید یا تنبل بشید و برنامه ریزی کوتاه مدت و بلند مدت برای تغییر اون در زندگیتون (قالب تجربه)
- پیشنهاد ۴: نقد زندگی آدم های تنبل و بهانه های اون ها با اجرای یک ایستاده بگو (استندآپ)